

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/480/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213231040
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1213231040.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Blanky Malichovej a JUDr. Milana Chalupku, v právnej veci navrhovateľa: H. R., F.. XX.XX.XXXX, T. R. H., C. XXX/XX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r.o., so sídlom v Bratislave, Niťová 3, proti odporcovi: M&P Global Investments s.r.o., IČO: 45 977 135, so sídlom v Bratislave, Zelinárska 4, zast. Kubicová, Benkóczki, Baláž - advokáti, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 68, o zaplatenie 16.637,18 € s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II v Bratislave zo dňa 26. marca 2014 č.k. 15C/29/2014-49 takto

rozhodol:

Odvolací súd zmenu návrhu na začatie konania **n e p r i p ú ť a .**

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je povinný zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania predstavujúcu náhradu trov právneho zastúpenia odporcu vo výške 413,98 € na účet právneho zástupcu odporcu Kubicová, Benkóczki, Baláž - advokáti, spol. s r.o., Záhradnícka 68, Bratislava, IČO: 35 917148 do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa tento domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi 16.637,18 € s 5,75% úrokom z omeškania ročne zo sumy 16.500 € odo dňa podania návrhu t.j. 2.10.2013 až do zaplatenia, súčasne uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov právneho zastúpenia 1.241,38 € na účet jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

- 2 -

Vychádzal zo zistenia, že dňa 26.7.2013 navrhovateľ ako kupujúci a odporca ako predávajúci uzavreli písomnú Kúpno-predajnú zmluvu (ďalej len „ zmluva „), s predmetom kúpy osobný automobil zn. A., Q. S., S. R. XXXX, J. H. H.E. X.XX.XXXX, R.: D., s 19.300 najazdenými kilometrami na tachometri, s č. technického preukazu H., J. L. T. XXXDO, s dohodnutou kúpnu cenou 3.600,- € s DPH. V čl. 5 písm. a) zmluvy kupujúci prehlásil, že pozná technický stav kupovanej veci a v čl. 5 písm. b) zmluvy predávajúci prehlásil, že oboznámil kupujúceho s technickým stavom predmetnej veci a nezatajil žiadne skutočnosti, prípadne závady, o ktorých vedel a mohli by viesť k znehodnoteniu predmetnej veci. V čl. 6 zmluvy je v súpise závad uvedený doplatok 500,- € s DPH po dodaní 4x zimné pneu. Michelin 235/55 R18, servisná knižka. Podľa výdavkového pokladničného dokladu zo dňa 26.7.2013, vyhotoveného odporcom, tento prijal od navrhovateľa za predaj automobilu Lexus R350 cenu v hotovosti 16.500 €. Listom zo dňa 01.8.2013, adresovaným odporcovi, navrhovateľ odstúpil od zmluvy o kúpe motorového vozidla podľa § 597 ods. 2 Občianskeho zákonníka po objavení väd, ktoré popísal, a požiadal o vrátenie

kúpnej ceny do troch dní od doručenia odstúpenia, na základe čoho odporcovi vozidlo vydá. Odporca v nedatovanom vyjadrení k odstúpeniu od zmluvy o kúpe motorového vozidla oznámil navrhovateľovi, že žiadne uvádzané závady nerobia predmet kúpy neupotrebitelným, s technickým stavom bol navrhovateľ ako kupujúci oboznámený, k dátumu predaja vozidla si odporca nebol vedomý žiadnej vady, ktorá by vozidlo robila neupotrebitelným, t.j. že sa nedá použiť na účely, na ktoré sa bežne používa, preto s odstúpením od zmluvy nesúhlasil.

Súd prvého stupňa konštatoval, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že dňa 26.7.2013 uzavreli platnú písomnú Kúpno-predajnú zmluvu, na základe ktorej odporca odovzdal navrhovateľovi predmet kúpy a tento predmet kúpy prevzal a zaplatil zaň odporcovi dohodnutú kúpnu cenu. Rovnako nebolo medzi účastníkmi sporné, že navrhovateľ písomne listom zo dňa 01.8.2013, adresovaným a doručeným odporcovi, odstúpil od zmluvy o kúpe motorového vozidla podľa § 597 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Odstúpenie od zmluvy je jednostranný adresovaný právny úkon. Ako taký sa stáva účinným (perfektným) tým, že dôjde do dispozičnej sféry adresáta. Odstúpenie od kúpnej zmluvy navrhovateľom listom zo dňa 01.8.2013 má všetky zákonné náležitosti platného jednostranného právneho úkonu (§ 34 a nasl. OZ). Dôjdením tohto jednostranného právneho úkonu odstúpenia od zmluvy navrhovateľa odporcovi došlo k zrušeniu kúpnej zmluvy zo zákona podľa § 48 ods. 2 OZ.

Nárok navrhovateľa na vrátenie kúpnej ceny zo zrušenej zmluvy je nárokom podmieneným zo zákona záväzkom vrátiť odporcovi to, čo dostal od odporcu za kúpnu cenu, ktorej vrátenia sa domáha; inak by totiž bol naďalej bezdôvodne obohatený (v rozpore s ustanovením § 457 ods. 1 OZ), keď podľa tohto ustanovenia je každý z účastníkov zrušenej zmluvy povinný vrátiť druhému účastníkovi všetko, čo podľa nej

- 3 -

5Co/480/2014-66

dostal. Zo zákona tak vzniká synalagmatický záväzok, v ktorom je povinnosť obidvoch zmluvných strán k plneniu na seba vzájomne viazaná. Platí tu zásada (zhodne ako v prípade zmluvne založenej synallagmy) vyjadrená v § 560 OZ, t.j. že splnenia záväzku sa môže domáhať ten, kto sám už splnil (predmet bezdôvodného obohatenia vrátil).

Vzájomnú viazanosť plnenia je treba rešpektovať i pri formulácii žalobného návrhu, vo výroku rozhodnutia i pri prípadnej exekúcii. Ak v žalobe ide o vrátenie peňažného plnenia a vzájomné plnenie je nepeňažité, je treba pri formulácii petitu túto vzájomnosť plnení vyjadriť. Pokiaľ žalobný návrh neumožňuje súdu, aby vzájomnú viazanosť reštitučnej povinnosti účastníkov zrušenej zmluvy mohol vyjadriť vo výroku rozsudku, nemôže súd návrhu len so zreteľom na uvedenú podmienenosť vyhovieť.

V danom prípade podával návrh na začatie konania (žalobu) navrhovateľ zastúpený v konaní právnym zástupcom (advokátom) uvedeným v ust. § 26 ods. 3 O.s.p. V prejednávanej veci jediným spôsobom, ktorým sa môže navrhovateľ domáhať svojho práva na súde, je žaloba so žalobným návrhom (petitom), v ktorom musí byť vyjadrená synalagmatická (vzájomná) povaha záväzku na vrátenie kúpnej ceny oproti povinnosti vrátiť odporcovi to, čo dostal od odporcu za kúpnu cenu, ktorej vrátenia sa domáha.

Keďže súd nemá voči účastníkom poučovaciu povinnosť v oblasti hmotnoprávnej, a pri účastníkovi zastúpenému advokátom ani poučovaciu povinnosť o procesných právach a povinnostiach, ktoré poučenie súd nie je povinný ani oprávnený poskytnúť, nemohol za predpokladu zachovania ústavou garantovanej rovnosti účastníkov, vyzvať navrhovateľa na odstránenie tohto hmotnoprávneho nedostatku návrhu. Keďže žalobný návrh neumožnil súdu, aby vzájomnú viazanosť reštitučnej povinnosti účastníkov zrušenej zmluvy mohol vyjadriť vo výroku rozsudku, nemohol súd návrhu, len so zreteľom na uvedenú podmienenosť, vyhovieť a návrh musel zamietnuť bez toho, aby sa zaoberal predmetom sporu.

O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1, § 149 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ namietajúc, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Bol si vedomý, že v uplatnenom návrhu ide o synalagmatický záväzok medzi účastníkmi, len nedopatrením a nepozornosťou sa stalo, že v petite návrhu nebolo záväzok navrhovateľa vrátiť predmetné motorové vozidlo odporcovi. Išlo o chybu, ktorá sa dala odstrániť krátkym uznesením na pojednávaní, ktoré trvalo vyše dve a štvrt' hodiny. Zamietnutie

návrhu len na základe malej administratívnej chyby považuje navrhovateľ za neúčelné a v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania. Za nekorektné považoval, aby bol zaťažený za uplatnenie si práva na súde zviazaním na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia s očakávaním, aby si svoje právo uplatnil opäť a platil súdny poplatok len kvôli chýbajúcej jednej vete. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby súd pripustil zmenu návrhu tak, že okrem doteraz uplatneného petitu sa tento rozšíri o petit,

- 4 -

podľa ktorého navrhovateľ je povinný odovzdať odporcovi motorové vozidlo zn. A. S., L. Č.. T. XXX C., S. R. XXXX, R.: D., do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V konečnom dôsledku odvolateľ navrhol odvolaciemu súdu zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie, prípadne aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrhu vyhovie v zmysle pripustenej zmeny petitu a prizná navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa poukázal na správnosť výroku a dôvodov napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa. Procesné pochybenie účastníka konania na strane navrhovateľa resp. jeho právneho zástupcu podľa odporcu nemôžu byť v nejakom prípade na ťarchu inému účastníkovi konania. Navrhol preto napadnutý rozsudok z hľadiska jeho vecnej správnosti potvrdiť a uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu a z dôvodov odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., dospel pritom k záveru, že odvolanie dôvodné nie je.

V pravom rade sa odvolací súd zaoberal vyššie označenou zmenou návrhu navrhovateľa na začatie konania.

Podľa § 95 ods. 1 veta prvá O.s.p. navrhovateľ môže sa konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania.

Podľa § 95 ods. 2 O.s.p. súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Súd nepripustí zmenu návrhu ani v prípade, ak by na konanie o zmenenom návrhu bol vecne príslušný iný súd. V takom prípade pokračuje súd v konaní o pôvodnom návrhu po právoplatnosti uznesenia.

Podľa § 216 ods. 1 O.s.p. ustanovenia § 92 ods. 1 a 4, § 97 a 98 pre odvolacie konanie neplatia.

Z vyššie citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že zmena návrhu je v zásade prípustná aj v rámci odvolacieho konania (§ 216 ods. 1 O.s.p. a contr.), avšak len za splnenia podmienok ustanovenia § 95 ods. 2 O.s.p., teda len v prípade, ak by výsledky doterajšieho konania mohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu a pri súčasnom zachovaní vecnej príslušnosti súdu rozhodujúceho a zmenenom návrhu.

V súdnej veci však o takýto prípad nejde, keď absentujú práve také výsledky doterajšieho konania (prvostupňového konania), ktoré by mohli byť podkladom pre konanie o zmenenom (rozšírenom) návrhu. Prvostupňový súd totiž návrh navrhovateľa zamietol bez toho, aby sa zaoberal predmetom sporu. Za tohto stavu predstavuje

- 5 -

5Co/480/2014-67

navrhovaná zmena návrhu (rozšírenie návrhu) nový nárok, prejednanie ktorého patrí primárne súdu prvého stupňa.

Zmenu návrhu, ktorou bol uplatnený v konaní nový nárok, možno pripustiť (za splnenia podmienok ust. § 95 ods. 2 O.s.p.) len pokiaľ konanie prebieha pred súdom prvého stupňa. Uplatnenie nového nároku až v odvolacom konaní je pojmovo vylúčené. Opačný postup by znamenal, že by odvolací súd - s porušením zásady dvojnásťnásťnosti občianskeho súdneho konania a funkčnej príslušnosti - konal a rozhodoval o nároku navrhovateľa ako súd prvého a jediného (z hľadiska možnosti uplatnenia riadneho opravného prostriedku) stupňa, prípadne že by musel vždy rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť, aby mohlo dôjsť k prejednaniu tohto nového nároku súdom prvého stupňa, čo je postup neekonomický.

Vecné prejednanie nového nároku uplatneného až v odvolacom konaní a rozhodnutie o ňom odvolacím súdom preto prípustné nie je.

Dôvodom vyššie uvedeného postupu nakoniec bola i skutočnosť, že ustanovenie § 457 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ak je zmluva neplatná alebo, ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal) určuje ako pravidlo vzájomnú viazanosť práv a povinností účastníkov neplatnej či zrušenej zmluvy. Právo jednej zmluvnej strany na vydanie poskytnutého plnenia je teda podmienené povinnosťou vrátiť druhej zmluvnej strane to, čo podľa zmluvy od nej prijala. Zo zákona tak vzniká synalagmatický záväzok, v ktorom je povinnosť oboch strán na plnenie na sebe vzájomne viazaná. Vzájomnú viazanosť plnení je potrebné rešpektovať i pri formulácii žalobného návrhu a vo výroku rozhodnutia, ktoré je podkladom pre prípadnú exekúciu (§ 43 Ex. por.). Nemožno vyhovieť návrhu, v ktorom žalobný petit (prípadne v spojení so vzájomným návrhom) povinnosť odporcu plniť oproti splneniu povinnosti navrhovateľa voči nemu nevyjadruje. V žalobnom petite, ktorým sa navrhovateľ domáha, aby bola odporcovi uložená povinnosť zaplata istiny s príslušenstvom a navrhovateľovi uložená povinnosť odovzdať odporcovi motorové vozidlo (bližšie špecifikovaný predmet kúpnej zmluvy, ktorá bola zrušená odstúpením od tejto), chýba práve vyjadrenie synalagmatickej povahy záväzku oboch zmluvných strán, teda skutočnosť, že požadované plnenie odporcu je viazané na splnenie vzájomnej povinnosti navrhovateľa. Vzájomnosť pritom nie je vyjadrená len tým, že obom stranám je stanovená rovnaká lehota na plnenie, nepostačuje ani to, že si je navrhovateľ vzájomnej viazanosti plnení vedomý, pokiaľ táto nie je zreteľne a jednoznačne vyjadrená v žalobnom petite, resp. rozsudku.

Z vyššie uvedených dôvodov potom odvolací súd zmenu návrhu (jeho rozšírenie) nepripustil, podľa § 95 ods. 2 s použitím § 211 ods. 2 O.s.p., vec prejednal v rozsahu pôvodne uplatneného nároku, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Keďže odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, obmedzuje sa v odôvodnení tohto rozsudku len na

- 6 -

skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania. Trovy odvolacieho konania odporcu v súdnej veci predstavujú odmenu advokáta za jeden úkon právnej služby v zmysle § 13a ods. 1 písm. c/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. (písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa zo dňa 15. júla 2014) pri odmene za úkon podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. (336,94 euro), paušálna náhrada vo výške 8,04 euro (rok 2014) podľa § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z., a DPH 20% z odmeny a náhrad (69 euro) podľa § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z., spolu teda trovy odvolacieho konania predstavujú sumu 413,98 euro, ktorú sumu ako náhradu trov odvolacieho konania zaplatí navrhovateľ advokátovi (právnemu zástupcovi) odporcu podľa § 149 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.